

INVITATION

1

Til

som optakt til den forestående fejring af 400-året for etableringen af Trankebar som dansk handelsstation i Sydindien inviterer vi hermed til et idémøde mandag den 9. oktober kl. 14 - ca.17 i Asia House, India Kaj 16, 2100 Kbh Ø, med følgende **program**:

1. Oplæg ved Foreningen Trankebar.

2. Idéer til fejringen fra deltagerne.

3. Pause m. forfriskning.

4. Fortsat idéfremlæggelse.

5. Afrunding.

Tilmelding snarest muligt, dog senest den 1. oktober til:

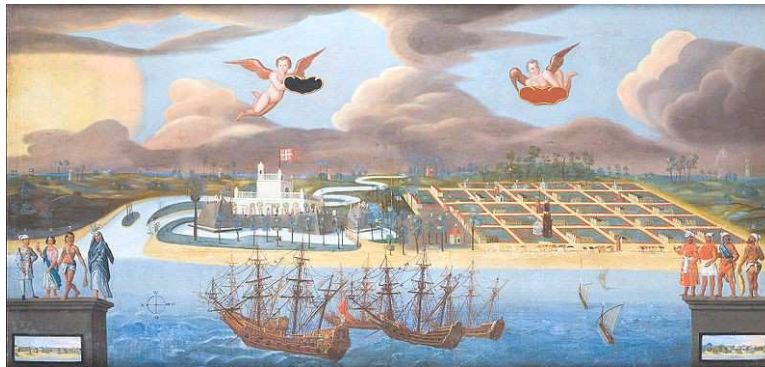
Knud Helles

(næstformand i Foreningen Trankebar),

knudhelles@troensemail.dk - mobil 27504224.

Denne indbydelse er sendt til Folketingets Kulturudvalg, Nationalmuseet, Rigsarkivet, Det Kongelige Bibliotek, universiteterne, DR, TV 2, Det Danske Filminstitut og en række andre institutioner og personer.

Danmark - Indien 400 år

Trankebar ca. 1650

I slutningen af 1618 sejlede 5 handels- og flådefartøjer ud fra København med kurs mod Ceylon. Ekspeditionens formål var at sikre Danmark-Norge fodfæste i Sydøstasien for at kunne deltage i den lukrative handel med asiatiske varer, som havde udviklet sig efter portugisernes opdagelse af søvejen til Indien i 1498.

Frem til slutningen af 1500-tallet fastholdt portugiserne kontrollen over den direkte forbindelse med Asien. Men derefter blev deres monopol brudt af nederlandske og engelske handelskompagnier. Nu ønskede også Danmark-Norge at deltage i kapløbet om at forsyne det voksende europæiske marked med efterspurgte asiatiske varer.

Med engagementet i denne oversøiske handel tog Danmark et afgørende skridt i den udviklingsproces, som siden da har medført en stadigt stærkere integration i en globaliseret verden.

Da de danske skibe halvandet efter afsejlingen fra København og efter store tab omsider ankom til Ceylon, gjorde portugisernes magtstilling det imidlertid umuligt for danskerne at få en aftale med kongen om særlige handelsrettigheder. De sejlede derfor op langs Indiens sydøstkyst. Her lykkedes det i efteråret 1620 den danske admiral, Oluf Gedde, at få en aftale med naiken i Tanjore om, at Det Ostindiske Kompagni kunne overtage den lille kystby, Trankebar, mod en årlig afgift. Allerede i November samme år påbegyndtes opførelsen af fæstningen Dansborg, som stadig eksisterer, og ved midten af 1600-tallet blev byen omgivet med en mur, hvoraf der dog i dag stort intet er tilbage.

Dansborg

I det meste af periode, fra erhvervelsen i 1620 til Danmark solgte Trankebar til englænderne i 1845, var byen en underskudsforretning. Kun i perioder med konflikt mellem englændere, nederlændere og franskmænd blomstrede den danske koloni som følge af dens neutrale status.

Men selvom Trankebar kun i korte perioder var en god forretning for Danmark, skal man ikke underkende dens betydning:

Trankebar var den første danske oversøiske handelsplads. Den blev springbrædt for etableringen af danske handelsforbindelser med andre dele af Asien. I de 225 år mellem 1620 og 1845 boede tusinder af danskere og andre europæer og gjorde tjeneste i Trankebar, og i den samme periode besøgte tusinder af danske søfolk byen med kompagniets skibe. I Trankebar vidner Dansborg, guvernørboligen, byporten og en række andre bygninger og gader om dansketiden. Desuden gemmer mange danske og indiske familier på minder om de 225 års fælles dansk-indiske historie.

Landporten

INVITATION

4

I løbet af de næste år er det 400 år siden Danmark engagerede sig i den oversøiske handel ved at sende skibe til Indien for at etablere en handelsstation der.

I november 1618 sejlede flåden af sted, og i slutningen af 1620 blev Trankebar erhvervet som støttepunkt for en dansk handel med Sydøstasien.

Disse skelsættende begivenheder bør ikke forbigås i stilhed!

Vi mener, at der er solide argumenter for at mindes og fejre 400-året for begge begivenheder.

Vi er overbeviste om, at der vil være stor interesse for at markere 400-årene for det danske engagement i Trankebar med forskellige aktiviteter og produktioner mv.

Derfor inviterer vi til et idémøde mandag d. 9/10 kl. 14 –ca.17

i Asia House, India Kaj 16 – 2100 København Ø.

Kom og giv dit bud på, hvordan vi bedst kan fejre 400-året, og hvad du eller din institution evt. kan bidrage med.

Med venlig hilsen

Poul Petersen

formand for Foreningen Trankebar